Odluka:

Pž 7198/2017-2

Zbirni podatci

Broj odluke: Pž 7198/2017-2
Datum odluke: 05.12.2017
Vrsta odluke: Rješenje
Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO

Tekst

R E P U B L I K A H R V A T S K A

R J E Š E NJ E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac Lenka Ćorić, u pravnoj stvari predlagatelja osiguranja 1. M. D. d.o.o., S., OIB ..., 2. M. T. d.o.o., S., OIB ..., 3. M. Č. d.o.o., S., OIB ..., 4. M. Š. d.o.o., S., OIB ..., 5. M. S. d.o.o., S., OIB ..., 6. M. O. d.o.o., S., OIB ..., i 7. M. D. d.o.o., S., OIB 7..., koje zastupa punomoćnik S. Č., odvjetnik u V., protiv protivnika osiguranja H. A. R. AG, sa sjedištem u Republika Austrija, OIB ..., kojeg zastupa punomoćnik L. R., odvjetnik u Z., radi osiguranja nenovčanih tražbina predlagatelja osiguranja određivanjem privremene mjere, odlučujući o žalbi protivnika osiguranja protiv rješenja Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj R1-97/2017 od 12. rujna 2017., 5. prosinca 2017.

r i j e š i o j e

Odbija se žalba protivnika osiguranja kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj R1-97/2017 od 12. rujna 2017. u točkama I. i III. izreke.

Obrazloženje

Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj R1-97/2017 od 12. rujna 2017. prihvaćen je prijedlog predlagatelja osiguranja da sud radi osiguranja njihovih nenovčanih tražbina usmjerenih na vraćanje zadužnica (pobliže određenih u izreci rješenja) odredi privremenu mjeru nalogom Financijskoj agenciji da obustavi izvršavanje zadužnica tako da u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje izvrši upis obustave izvršenja osnova za plaćanje, te o obustavi izvršenja osnova za plaćanje obavijesti sve banke kod kojih predlagatelji osiguranja imaju otvorene račune (također pobliže označene u izreci rješenja) i određeno da privremena mjera ostaje na snazi sve do pravomoćnog okončanja parničnog postupka koji se pred prvostupanjskim sudom vodi pod poslovnim brojem P-747/13 (točka I. izreke), pozvan protivnik osiguranja da imenuje punomoćnika za primanje pismena (točka II. izreke) i naloženo protivniku osiguranja da predlagateljima osiguranja nadoknadi troškove ovog postupka u iznosu od 125.000,00 kn (točka III. izreke).

Protivnik osiguranja je protiv tog rješenja pravovremeno izjavio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi u bitnom navodi kako je prvostupanjski sud prihvatio argumentaciju predlagatelja o tome da je ispunjena i druga zakonska pretpostavka za određivanje privremene mjere ali su nejasni razlozi za to jer se ne zna koju je točno pretpostavku sud prihvatio odnosno je li riječ o postojanju opasnosti nenadoknadive štete koja prijeti predlagatelju ili pak postojanju opasnosti da će protivnik osiguranja spriječiti ostvarenje tražbine ili pak obje. K tome se nenovčana tražbina na povrat zadužnica pogrešno tretira kao novčana koja bi se morala prisilno izvršavati u inozemstvu. Ovo posebno zato što se ovdje ne radi o ovrsi koja bi se trebala provesti radi potencijalnog prekoračenja naplate po zadužnici, nego ovrsi radi ostvarenja

nenovčane tražbine na predaju zadužnica kao isprava predlagateljima osiguranja. Žalitelj posebno naglašava kako je nepravomoćnom sudskom odlukom naloženo Financijskoj agenciji da vrati predlagateljima sporne zadužnice, a ne protivniku osiguranja, pa zbog toga smatra da se ne može smatrati pasivno legitimiranom strankom u ovom postupku. Tvrdi kako mu zbog nedostavljanja prijedloga za osiguranje nije omogućeno raspravljanje pred sudom i da su zbog toga učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 6. i 8. Zakona o parničnom postupku, kao i da je u pobijanom rješenju zauzeto pogrešno stajalište po kojem postojanje prethodnog stečajnog postupka i blokada računa predlagatelja predstavljaju opasnost od nastanka nenadoknadive štete. Predlaže da ovaj žalbeni sud preinači pobijano rješenje tako da odbaci prijedlog za osiguranje kao nedopušten ili odbije kao neosnovan, a podredno da to rješenje ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovan postupak. Traži naknadu troškova žalbenog postupka.

Žalba nije osnovana.

Pobijano rješenje ispitano je na temelju odredbe članka 365. stavka 2. u vezi s člankom 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14; dalje: ZPP) u vezi s odredbama članka 21. stavaka 1. i 290. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14 i 55/16) u granicama žalbenih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (članak 356. ZPP-a).

Neosnovano žalitelj tvrdi da je učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 6. ZPP-a. Prema odredbi članka 341. stavka 2. Ovršnog zakona, u prijedlogu za određivanje privremene mjere predlagatelj osiguranja mora istaknuti zahtjev u kojemu će točno označiti tražbinu čije osiguranje traži, odrediti kakvu mjeru traži i vrijeme njezina trajanja te, kada je to potrebno, sredstva osiguranja kojima će se privremena mjera prisilno ostvariti te predmet osiguranja, uz odgovarajuću primjenu pravila ovoga Zakona o sredstvima i predmetu ovrhe. U prijedlogu se moraju navesti činjenice na kojima se temelji zahtjev za određivanje privremene mjere te predložiti dokazi kojima se ti navodi potkrepljuju. Predlagatelj osiguranja dužan je te dokaze, po mogućnosti, priložiti uz prijedlog. Prema tome o prijedlogu za osiguranje sud odlučuje na temelju činjenica navedenih u prijedlogu i ocjenom priloženih dokaza. Očitovanje protivnika osiguranja na prijedlog za osiguranje nije potrebno, pa slijedom toga okolnost da prije donošenja rješenja o privremenoj mjeri protivniku osiguranja nije dostavljen prijedlog za osiguranje, ne znači da je on zbog toga onemogućen u raspravljanju pred sudom.

Pitanje pasivne legitimacije je materijalnopravno pitanje jer o tome može li neka osoba biti stranka u postupku (bilo na aktivnoj bilo na pasivnoj strani) ovisi o pravnom odnosu te stranke prema drugoj stranci s obzirom na predmet spora, a ne o tome može li ona biti stranka u postupku pred sudom u procesnopravnom smislu. Bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 8. ZPP-a odnosi se na povredu procesnopravnih odredba o stranačkoj i parničnoj sposobnosti, a kako je očito da je protivnik osiguranja pravna osoba on može biti stranka u ovom postupku (članak 77. ZPP-a u vezi s člankom 21. Ovršnog zakona). Prema tome, sve kada protivnik osiguranja ne bi bio pasivno legitimiran u ovom postupku, to ne bi značilo da je donošenjem rješenja o privremenoj mjeri učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 8. ZPP-a, kako to pogrešno smatra žalitelj.

Iz sadržaja žalbe može se zaključiti da žalitelj dovodi u pitanje zaključke suda o tome da su predlagatelji osiguranja učinili vjerojatnim postojanje svoje nenovčane tražbine prema protivniku osiguranja na povrat zadužnica, samo tvrdnjom da je nepravomoćnom sudskom odlukom naloženo Financijskoj agenciji da predlagateljima vrati predmetne zadužnice. Ali, žalitelj zanemaruje okolnost da je bitan dio presude prvostupanjskog suda poslovni brojP-747/13 od 23. studenoga 2016. onaj kojim su utvrđeni ništetnim određeni pravni poslovi sklopljeni između predlagatelja i protivnika osiguranja i posebno da je obveza vraćanja predmetnih zadužnica posljedica ništetnosti tih pravnih poslova. S druge strane, iako se zadužnice nalaze kod Financijske agencije, pravo da njima raspolaže ima protivnik osiguranja. Stoga je neosnovan prigovor protivnika osiguranja da on nije pasivno legitimiran u odnosu na zahtjev za povrat zadužnica, a time i kao protivnik u ovom postupku osiguranja.

Osnovano žalitelj tvrdi da je pobijano rješenje nejasno u dijelu u kojem je sud utvrdio da je ispunjena i druga zakonska pretpostavka propisana odredbom članka 346. stavka 2. Ovršnog zakona, koja zajedno s vjerojatnošću tražbine mora

biti kumulativno ispunjena, da bi sud odredio predloženu privremenu mjeru radi osiguranja nenovčane tražbine. Naime, prema toj zakonskoj odredbi radi osiguranja nenovčane tražbine može se odrediti privremena mjera ako predlagatelj osiguranja učini vjerojatnim postojanje svoje tražbine i ako učini vjerojatnom i opasnost da bi bez takve mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine, osobito time što bi promijenio postojeće stanje stvari, ili ako učini vjerojatnim da je mjera potrebna da bi se spriječilo nasilje ili nastanak nenadoknadive štete koja prijeti. Prema odredbi stavka 3. članka 346. Ovršnog zakona pri određivanju privremenih mjera radi osiguranja nenovčanih tražbina primjenjuje se i odredba članka 344. stavka 3. toga Zakona. Riječ je o odredbi kojom je propisano da se postojanje opasnosti pretpostavlja ako bi se tražbina imala ostvariti u inozemstvu. Prvostupanjski sud se u obrazloženju rješenja poziva na sve ove zakonske odredbe, pa bi točnije bilo reći kako smatra da su sve te pretpostavke ispunjene u ovom postupku, iako za svaku od njih nije posebno naveo jasne i valjane razloge.

Unatoč tome, iz navoda predlagatelja i priloženih isprava, posebno očevidnika neizvršenih osnova za plaćanje, jasno proizlazi da su zadužnice poslane na naplatu Financijskoj agenciji i zavedene u očevidnike neizvršenih osnova za plaćanje koje Financijska agencija vodi za svakog predlagatelja, a njihovim provođenjem prije pravomoćnog okončanja postupka koji se vodi radi utvrđenja ništetnosti pravnih poslova za čije su osiguranje izdane i povrata zadužnica, doista bi predlagateljima nastupila nenadoknadiva šteta. Ovo posebno s obzirom na to da bi svaka od izdanih zadužnica mogla biti naplaćena u iznosu na koji je izdana (30.000.000,00 EUR), iako su nepravomoćnom sudskom odlukom utvrđeni ništetnim pravni poslovi na temelju kojih su izdane u korist protivnika osiguranja. Na postojanje te štete predlagatelji su osnovano ukazali već samim time što su im računi blokirani (svima za isti dug), a blokada računa negativno utječe na njihovo poslovanje i razlog je za otvaranje stečajnog postupka nad svakim od njih.

Nadalje, iz nesporne činjenice da su zadužnice poslane na naplatu, proizlazi da je protivnik osiguranja već poduzeo radnje kojima bi spriječio ostvarenje tražbine na povrat zadužnica jer bi nakon njihove naplate vraćanje isprava o zadužnici bilo bespredmetno.

Stoga su i po stajalištu ovoga suda ispunjene obje od propisanih alternativnih pretpostavki koje zajedno s postojanjem tražbine, do stupnja vjerojatnosti, moraju biti ispunjene da bi sud odredio privremenu mjeru kojom nalaže obustavljanje naplate po zadužnicama.

Glede žalbenih navoda koji se odnose na razloge primjene odredbe članka 344. stavka 3. Ovršnog zakona, valja istaknuti da se u ovom konkretnom slučaju tražbina na povrat zadužnica ne ispunjava samo fizičkim vraćanjem isprava o zadužnicama, nego i u sprječavanju njihove naplate (zbog ništetnosti pravnih poslova za čije su osiguranje dane), jer samo takvo vraćanje zadužnica ima svoj smisao i svrhu. U tome slučaju zahtjev za vraćanje onoga što je neosnovano naplaćeno će se izvršavati u inozemstvu jer se tamo nalazi sjedište protivnika osiguranja. Uostalom, iako je protivnik osiguranja predao zadužnice radi naplate Financijskoj agenciji zadržao je posredan posjed nad njima jer ih u svako doba može povući. To dalje znači da se tražbina na povrat zadužnica, kao isprava, također ima ostvarivati u inozemstvu.

Na temelju navedenog proizlazi da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio da su ispunjene zakonske pretpostavke za određivanje predložene privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine i da svojim žalbenim navodima žalitelj nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja.

Zato je na temelju odredbe članka 380. točke 2. ZPP-a u svezi s člancima 21. i 290. Ovršnog zakona, valjalo odbiti žalbu protivnika osiguranja kao neosnovanu i potvrditi rješenje prvostupanjskog suda.

Zagreb, 5. prosinca 2017.

Sudac
Lenka Ćorić, v. r.

Za točnost otpravka - ovlašteni službenik